

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета у високом образовању**

Број: 612-00-00636/9/2020-03

Датум: 24. 11. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 9. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00636/8/2020-03 од 28. 10. 2021. године, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е

о акредитацији студијског програма

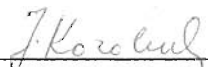
Основних академских студија (ОАС) – Археологија, за који је Захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269.

Имајући у виду да је Установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21), студијски програм **Основне академске студије (ОАС) – Археологија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Археологије, за упис **67 (шездесет и седам)** студената у седишту Установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и обезбеђење квалитета
у високом образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00636/8/2020-03
Датум: 28. 10. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), члана 30. став 1. и члана 33. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 67/21), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Основних академских студија (ОАС) – Археологија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Филозофски факултет**, са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, ПИБ: 100050474, Матични број: 07003269, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Основних академских студија (ОАС) – Археологија**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Археологије за упис **67 (шезdesет и седам) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Филозофски факултет** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Београду, у улици Чика Љубина 18-20, је дана 29. 12. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Основних академских студија (ОАС) – Археологија** (у даљем тексту: СП) под бројем 612-00-00636/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија) образовала је Поткомисију за образовно-научно

поље Друштвено-хуманистичких наука (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 11. 03. 2021. године, а директор Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 15. 03. 2021. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији СП увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 07. 06. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираног СП, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу Извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију СП (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији СП из диспозитива.

Комисија је, на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Основних академских студија (ОАС) – Археологија**, који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” бр. 13/19, 1/21, 19/21) дана 29. 12. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Основне академске студије археологије, у трајању од 4 године (8 семестара), имају предвиђен број од 240 ЕСПБ.

Завршено средње образовање и положен пријемни испит или општа матура уз одговарајуће место на ранг листи према годишњој квоти представљају услов за упис на студијски програм.

Студијски програм је јасно дефинисан у циљу пружања општег увида у археологију као научну дисциплину и проучавања култура и цивилизација од првих трагова човека до средњег века на широкој територији Европе, Средоземља, Египта и Блиског Истока, са посебним акцентом на Балкан. Током предвиђених студија омогућен је увид у значај мултидисциплинарних и интердисциплинарних области са посебним освртом на археологију животне средине, археозоологију и физичку антропологију. Стечена знања омогућавају завршеним студентима шире могућности запошљавања, као и даљег усавршавања.

Структура програма је заснована на платформи европског система високог образовања, утемељеној у Болоњској декларацији, као и на вишедеценијској традицији наставе археологије на Београдском универзитету.

Студијски програм се остварује кроз обавезне курсеве, изборне курсеве, обавезне курсеве из области и дисциплина изван археологије и изборне курсеве са других одељења Филозофског факултета, што студентима омогућава шири ниво образовања. У оквиру обавезних курсева студенти изучавају теорију и методологију, праисторију, класичну

археологију, средњи век, физичку антропологију и археозоологију. Обавезни курсеви - страни језик, историја, класични језици, музеологија и херитологија - пружају студентим шира образовања важна за изучавање и тумачење грађе. Поред овога, широка лепеза изборних курсева омогућава проширивање знања везаних за поједине област археологије, као и за друге области друштвених и хуманистичких дисциплина. Поштован је стандард о примени академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних типова предмета. Настава се одвија кроз предавања, вежбе, семинаре и самосталан рад студената у циљу стицања теоријских и практичних знања предвиђених циљевима и исходима програма.

Услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија, као и избор предмета из других студијских програма прописан је одредбама Статута Факултета.

Самовредновање стандарда 4 (Квалитет студијског програма) дато је у оквиру Извештаја о самовредновању Филозофског факултета Универзитета у Београду. За овај стандард изнесене су уочене предности и слабости, као и могућности и опасности (SWOT анализа) које су квантификоване за сваку извршену анализу. Уочава се спремност за побољшање Квалитета студијског програма - стандарда 4.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма за академске студије археологије је, према подносиоцу, стицање основних теоријско-методолошких знања о археологију као стручној и научној дисциплину, проучавање култура и цивилизација од праисторије до средњег века и упознавање са другим сродним дисциплинама. Ово омогућава планирање и извођење археолошких истраживања и рекогносцирања, презентације истраживања и археолошке грађе, као и њихове валоризације и заштите.

Стечена знања омогућавају укључивање у научно-стручне пројекте, као и запошљавање у институцијама културе у првом реду музејима и другим установама културе и у јавном сектору (новине, радио, телевизија и друго).

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма Основних академских студија археологије представља, према институцији, стицање знања за професионално бављење археологијом, као и за даље стручно усавршавање и образовање у оквиру струке, на основу савладаних теоретских сазнања и практичних вештина из археологије и сродних дисциплина.

Оно подразумева усвајање критичког мишљења, упознавање савремених принципа и метода и њихову примену у оквиру струке везане за археологију и сродне дисциплине. Овоме треба додати и оспособљавање за презентацију значаја археологије у тумачењу и посебно валоризацији културног наслеђа.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Дипломирани студенти археологије стичу, према подносиоцу, опште и предметно-специфичне компетенције. Опште компетенције односе се на способност анализе примарних археолошких података, овладавања методама теренских истраживања и основама теоријског приступа, развоју критичког мишљења и способности разумевања стручних проблема, примени знања, развоја способности за тимски рад и напослетку примени принципа професионалне етике.

Стицање предметно-специфичних способности омогућава опште познавање и разумевање археолошке струке и сродних дисциплина, археологије Балканског полуострва и простора Средоземља, као и савладавање основних компетенција везаних за обраду археолошке грађе и сагледавања значаја интердисциплинарног приступа и повезивања са природним и друштвеним дисциплинама, као и примени информационих технологија.

Студенти, након завршетка основних студија, поседују општа знања о материјалној култури од праисторије до средњег века, практична знања потребне за обраду археолошког материјала и израду документације, способности за израду стручних радова и предуслове за даље стручно и научно усавршавање. У могућности је да стечена знања примени у различитим радним окружењима: музеји, установе заштите и културне установе.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 5: Курикулум

Структура курикулума обухвата распоред предмета и модула по семестрима, триместрима односно блоковима, фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове. Предмети су груписани у 8 семестара, односно 4 академске године. У просеку за све четири године студија предавања износе 14,92 часова недељно (64,31%), а вежбе 7,50 (33,45%) и остали облици наставе 1,75 часова недељно (7,8%), укупно часова активне наставе 22,42, што одговара захтеву да 50% до 60% активне наставе чине предавања, са толеранцијом одступања од 4,3% већег оптерећења у погледу предавања и што је у складу са захтевима Стандарда 5.

5.6. Опис предмета садржи назив, тип предмета, годину и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ предмета са очекиваним исходима (знањима и способностима), предуслове за похађање предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге одговарајуће податке. ВШУ у оквиру специфичности поља и области студијског програма основних студија, исказала је специфичности везане за активну наставу на основним студијама кроз описе дате у књизи предмета. На основу детаљне анализе структуре и садржаја курикулума, утврђено је да су у поштоване препоруке о броју и распореду часова активне наставе на студијском програму.

Циљеви и садржаји предмета обухваћених курикулумом су са савременим научним сазнањима, научним методама и поступцима које студента оспособљавају за самостални истраживачки рад. Код појединих предмета је потребно унапредити формулације исхода,

методе и стил навођења литературе у складу са дидактичко-методичким захтевима високошколске наставне праксе.

У структури студијског програма на основним академским студијама Археологија заступљене су према препорученим процентима: академско-општеобразовни – 13,33%, теоријско-методолошки – 22,50%, научно- односно уметничко-стручни – 33,75% и стручно-апликативни – 30,42%, што се уз незнатно одступање уклапа у прописани однос ових група предмета (15-20-35-30%).

Изборни предмети заступљени су са 33,33% укупног броја ЕСПБ (80/240). То се уклапа у захтеве Стандарда и чини 56,67%, што испуњава захтев од најмање 20%. Листа изборних предмета да садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира.

У првој години (I и II семестар) и четвртој години (VIII семестар) предвиђена стручна пракса (стручна пракса за област археологије – *Археологија у пракси* 4+4 ЕСПБ и *Археолошки практикум* 1 ЕСПБ, као обавезан елемент, што је усклађено са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма. Завршни рад на ОАС није предвиђен.

Активна настава је заступљена у просеку (предавања, вежбе и други облици) са 22,42 часова недељно, што одговара минималном захтеву Стандарда на првом нивоу.

Студијски програм није организован као ИМТ студијски програм.

А нализом курикулума студијског програма основних студија Археологија РК је потврдила да је он у великој мери складу са захтевима Стандарда 5 у погледу распореда предмета по семестрима, фонду часова и броју ЕСПБ, као и да је утврђен адекватан број различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима. Литература се наводи стилски доследно и обухвата релевантне референце за сваки од предмета.

Описи појединих предмета из Табеле 5.2. (Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања) садрже све елементе прописане Стандардом 5, док је поједине силабусе потребно унапредити у погледу формулације, конкретизације и опсега исхода предмета. Образовни исходи који се формулишу у форми *активних глагола* којим се описује која су то шта тачно студент шта зна (разуме), шта је у стању да уради под одређеним околностима и како се понаша и / или које карактеристике испољава у односу на оно што ради (ставови, вредности, оријентације). Карактеристике исхода учења: *разумљиви* – прецизни и јасно формулисани да спрече различита тумачења; *релевантни* – усклађени са развојним и професионалним карактеристикама и нивом знања студената; *конкретни* – омогућују адекватну организацију наставе и проверу постигнућа; *проверљиви* (не нужно и мерљиви); *афирмативни* – позитивно формулисани, шта је у стању; *остварљиви* – достижни у односу на предвиђено време за учење. Сваки исход треба да у реченици да има *глагол*. Искрази треба да описују оно за шта ће што ће студент бити оспособљен да уради на крају одређеног периода студија (зна, разуме, примењује, анализира, критички вреднује, креира), односно које компетенције су стечене у оквиру датог предмета (знања, вештине, ставови, способности).

Рецензентска комисија констатује да је распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ одговарајући. Утврђена је правилна заступљеност различитих група предмета у студијском програму према препорученим процентима, да је број часова активне наставе и предавања одговарајући, као и фактор изборности на студијском програму оас Археологија. Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, број ЕСПБ, наведено име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања су код одређеног броја предмета испуњени.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 8.

Стандард је испуњен.

Стандард 6: *Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма*

Прилози 6.1, 6.2, 6.3 и 6.4 су доступни, укључујући и могућност уласка на сајтове односних установа путем линкова.

Студијски програм омогућује целовитост и свеобухватност у погледу стицања савремених стручних сазнања. Он је по својој структури усаглашен са другим студијским програмима на Филозофском факултету Универзитета у Београду (4 године ОАС + 1 МАС + 3 ДАС), али је таква структура неусаглашена са структурама студијских програма у иностранству, где основне академске студије трају 3 године, а мастер академске студије 2 године. Таква неусаглашеност постоји и када је реч о студијским програмима додипломских студија на Свеучилишту у Загребу, Универзитету у Љубљани и Универзитету у Сарајеву, на које се предлагач позива као најусаглашеније.

РК констатује да је оваква врста неусаглашености ствар системског приступа и опредељења које је постигнуто у Србији да се сви студијски програми свих филзофских факултета формирају према структури 4+1+3, те ми ову чињеницу утврђујемо, али је не сматрамо негативном, нити грешком предлагача овог студијског програма. Тим пре што се и из дескрипције прилога види јасно залагање Одељења за археологију да се прихвати систем 3+2+3, који би онда омогућио структуралну усаглашеност.

Према циљевима, тежњи ка интердисциплинираности, обухваћености општих предмета значајних за струку и специфичних дисциплина те на основу упоредне анализе листа предмета (које су дате за додипломске студије на универзитетима у Љубљани, Загребу и Сарајеву) овај програм јесте приближно усаглашен са студијским програмима наведених установа.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 7: *Упис студената*

У прилогу је дат Конкурс за упис студената на основне академске и интегрисане академске студије Универзитета у Београду за школску 2020/21. годину. У Конкурсу се могу наћи информације о општим условима конкурса, мерила за утврђивање редоследа кандидата и начин бодовања, рокови и начин подношења жалби, информације о самом упису студената, упис држављана Србије који имају стране средњошколске исправе, упис припадника српске националне мањине из суседних земаља, упис страних студената, информације о упису лица са инвалидитетом и упис припадника ромске националне мањине. Поред ових информација у Конкурсу се могу пронаћи информације и конкурсни

рокови за први и други уписни рок. У осталим одредбама назначено је која документа кандидати подносе приликом пријаве на конкурс и које изјаве потписују.

Универзитет у Београду препоручује факултетима у свом саставу да због пандемије COVID-19 омогуће кандидатима on line пријављивање на конкурс.

Уз Конкурс Универзитета, достављен је и документ *Обавештење о спровођењу пријемног испита и уписа на Филозофски факултет академске 2021/2022. године* у којем су дати општи услови за упис, критеријуми за избор кандидата са критеријумима, начин избора кандидата (у којем је једноставно представљено шта се полаже за пријемни испит, како се бирају студијске групе при упису, ослобађање од полагања теста за освајаче награда на републичким такмичењима, страни држављани сами финансирају своје студирање), упис припадника српске националности и српске националне мањине из суседних земаља, упис припадника ромске националне мањине применом афирмативне мере, упис лица са инвалидитетом, упис лица са инвалидитетом применом афирмативне мере, упис страних студената, упис држављана републике Србије који су завршили средњу школу или део средње школе у иностранству, пријава на конкурс (у којој су дефинисани датуми за пријаву на Конкурс, документа потребна за Конкурс, и начин пријаве на Конкурс), поступак пријављивања кандидата и правила уписа (у којем је детаљно објашњено шта кандидати прихватају самим конкурсисањем, као и право да изаберу редослед жељених студијских програма уколико буду „испод црте за студијски програм који им је примарно жеља), жалбе на унети број бодова из средње школе и изражен редослед жеља, полагање пријемног испита (детаљно је објашњено када се одржава испит за коју област, као и упутство за полагање испита, по студијским програмима), утврђивање коначне ранг-листе и обједињене листе приоритета за упис на јавној прозивци, упис на факултет, упис на Факултет, документа за упис на Факултет, заштита права учесника на Конкурсу, учење страног језика и информисање кандидата. Школарина за самофинансирајуће студенте у школској 2021/2022 износи 118.548 динара за домаће држављане, односно 226.519 динара за стране држављане.

Прилог 7.2. садржи Решење о именовању комисије за пријем студената на основне, мастер и докторске академске студије у школску 2020/2021. годину, у чијем је саставу 4 професора, један доцент и четворо других чланова.

У Прилогу 7.3. дати су Услови уписа студената; приложен је извод из Статута Филозофског факултета Универзитета у Београду којим је дефинисан начин уписа на студије и то: Општи услови, Услови за упис на основне студије, услови за упис на мастер студије, услови за упис на докторске студије и услови за упис на програме образовања током читавог живота.

У општим условима је прописано да Веће Факултета доставља Предлог конкурса Универзитету најкасније до 10. фебруара за наредну школску годину, а у којем се прописују: број студената за сваки студијски програм који се организује на Факултету, услови за упис, мерила за утврђивање редоследа кандидата, поступак спровођења конкурса, начин и рокови за подношење жалбе на утврђени редослед, висина школарине коју плаћају самофинансирајући студенти, начин уписа страних држављана, гостујућих студената, студента који остварују део студијског програма на другој високошколској установи, број студената, конкурс за упис на студије и услов за упис на основне студије. Предлог броја буџетских и број самофинансирајућих студената за упис у прву годину студијских програма утврђује Веће Факултета, и најкасније до 15. јануара доставља Универзитету, за наредну школску годину.

Надевени су услови за упис студената страних држављана.

У условима за упис на основне студије дате су, на основу виших правних аката, услови које кандидати морају испунити како би се уписали на студијски програм Факултета.

Приложено је *Обавештење о спровођењу пријемног испита и уписа на Филозофски факултет академске 2021/2022. године*, а на основу Одлуке о упису студената на прву годину основних академских студија у школској 2021/2022. години, у којем Факултет обавештава кандидате о поступку полагања пријемног испита и упису на Филозофски факултет.

Табела 7.1. нуди преглед броја студената који су уписани на студијски програм Археологија у текућој и претходне две године у виду табеле у којој су наведени: просечна оцена уписаних студената: 8,02, број уписаних студената у школској 2017/2018. – 404 студента, школској 2018/2019. – 313 студената са просечном оценом 7,86 и школској 2019/2020. – 248 студената са просечном оценом 7,52. Планирани број студената да се упише у наредну школску годину је 67.

У Табели 7.2. дат је преглед броја студената који су уписани на студијски програм Археологија по годинама студија у текућој школској години садржи табелу у којој је наведено колико студената са које године студија је уписано на студије у текућој школској години. Прву годину уписало је 62 студента, другу годину 38 студената, трећу годину 43 студент, четврту годину 48, пету 21, шесту 24, седму 17, осму 18, девету 20, десету 13 и једанаесту 2 студента, што укупно представља број од 304 студената уписаних на студијски програм Археологија по годинама студија у текућој години. Назначено је да су подаци за студенте од 5. до 11. године студирања, подаци о томе на којој години студија се студенти тренутно налазе, будући да је Законом о високошколском образовању дозвољено максимално студирање основних студија у дужини од 11 година.

Број студената који се уписује на студијски програм Археологија у складу је са расположивим просторним и кадровским могућности високошколске установе.

За пријемни испит за упис на студијски програм Археологије полаже се тест знања, односно писмени испит из области Археологије и тест опште информистаности, што одговара карактеру студијског програма и објављен је у Конкурсу.

У конкурсној документацији нема информације о броју кандидата који се примају на студијски програм Археологија и друге студијске програме Факултета, а који кандидату може пружити јасну информацију о томе колико буџетских и самофинансирајућих места има за конкретан студијски програм. Препорука је да се та информација нађе у Конкурсу.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Прилог 8.2. представља Књиу предмета која садржи назив студијског програма, називе предмета, уже научне, уметничке односно стручне области, семестре, семестре у којима су распоређени предмети, број часова предавања и вежби и број ЕСПБ бодова по предметима. У спецификацији предмета дато је: Назив студијског програма, назив предмета, име наставника, статус предмета, број ЕСПБ који тај предмет носи, услове за слушање и полагање предмета, циљ предмета, исход предмета, садржај предмета, ужа и шира литература, број часова активне наставе недељно (теоријске наставе и практичне наставе), методе извођења наставе на предмету, максималан број поена који студент може постићи на предмету, као и расподелу поена према активностима.

Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту представљена је у Табели 8.1 и садржи

списак свих предмета на основним академским студијама на студијском програму Археологија, са бројем поена који је могуће остварити присуством настави и активностима на настави, извршавањем предиспитних обавеза и на самом испиту. Број поена креће се у распону предвиђеном стандардом 8.

Табела 8.2. представља статистичке податке о напредовању студената на студијском програму дати су у табели где су по редовима и колонама дате информације о уписаним студентима по годинама студија и укупно, број студената који је одустао, број студената који је пао годину, као и просечна оцена студената по годинама студија, и свеукупна просечна оцена студената. На студијском програму Археологија има укупно 304 студента, а просек оцена се по годинама креће од 6,50 до 8,14.

Студенти стичу ЕСПБ бодове еквивалентно радном ангажовању на предмету, што је одређено јединственом методологијом. Студент испуњавањем предиспитних обавеза и радом на настави стиче поене ради полагања испита и број поена које студент стиче на настави и предиспитним обавезама, али и на самом испиту, креће се у складу са прописима, од 30 до 70 поена. Студент има јасну слику о начину стицања поена на настави и предиспитним обавезама.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 10.

Стандард је испуњен.

Стандард 9: Наставно особље

Студијски програм изводи 41 наставник, од чега 39 са 100% радног времена у ВШУ. Ови наставници изводе 98,60% укупног броја часова активне наставе. На спровођењу студијског програма ангажована су 3 сарадника, од којих само један са 100% радног времена.

Сви наставници и сарадници имају приложену уредну документацију. Наставници су квалификовани и компетентни за предмете за које су задужени, што је документовано како њиховим квалификацијама које одговарају образовно-научној области, тако и референцама из Књиге наставника, али и путем личне странице сваког наставника на којој се налази његова персонализована библиографија која је креирана путем система E-CRIS.SR закључно са 2018. Ово се сматра јаком страном када је овај стандард у питању (важи за читав Филозофски факултет у Београду) и било би добро да се настави израда оваквих библиографија и за наредне године, пошто се тиме обезбеђује стварни увид у научни и стручни опус наставника и њихову потребну компетентност. Сви наставници задовољавају критеријум од најмање пет референци из уже научне области из које изводе наставу на студијском програму.

Величине група за предавања и вежбе усклађене су са нормативима из Стандарда 9.

Наставници остварују просечно максимално до 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе и теренски рад) годишње, односно до 6 часова недељно са толеранцијом од 20% (само један наставник има оптерећење 7). Ниједан наставник нема оптерећење више од 12 ЧАН на нивоу Републике Србије.

РК констатује да је 1 запослени сарадник са 100% радног времена (чије је оптерећење 10,29 ЧАН па прелази оптимум, али је у оквирима дозвољеног) апсолутно недовољан за спровођење вежби, које уместо сарадника држе наставници. Ово је пракса на Филозофском факултету коју би требало изменити, у циљу оспособљавања наставно-научног подмлатка.

Из Извештаја о самовредновању - Стандард 7 произлази да се за избор наставника примењују општа правна акта Универзитета у Београду и Филозофског факултета који је у његовом саставу. Кроз извештај и урађену SWOT анализу која се не односи само на Одељење за археологију, већ на читаву ВШУ што је мањкавост, реално је оцењен квалитет

наставника и сарадника и сагледане јаке и слабе стране. Рецензентска комисија посебно истиче да се у SWOT анализи погрешно говори о *методологији извођења наставе*, а требало би о *методици* њеног извођења и сугерише ВШУ да поведе рачуна да се овакве непрецизности не дешавају.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

На основу података датих у табелама и прилозима, Одељење за археологију Филозофског факултета Универзитета у Београду има простор за извођење студијског програма у складу са стандардом (6,57 m² по студенту). У Табели 10.1 дата је квадратура простора у коме се изводи настава – 2000,23 m² (амфитеатри, слушаонице, учионице и компјутерске лабораторије). Такође, дат је и број места – 1653. У Табели 7.2 представљен је укупан број студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој 2019/2020 школској години (I–XI година) – укупно 304.

Табела 10.2 садржи листа опреме за извођење студијског програма. У питању су 23 десктоп рачунара, 23 пројектора и 23 платна за презентовање материјала приликом предавања, као и 54 десктоп компјутера за рад у компјутерским лабораторијама.

У Табелама 10.3–10.5. дате су Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм, Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму, као и подаци о покривености обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима), која се налази у библиотеци или је има у продаји. На основу Самопроцене Одељења за археологију, Филозофског факултета, свих 55 обавезних предмета је покривено литературом.

У Прилозима 10.1–10.3 приложени су Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу, Извод из књиге инвентара и Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл.

Високошколска установа је доставила у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: Стандард 9. Простор и опрема (Табеле 9.1–9.3 и Прилози 9.1–9.2).

У Прилогу 9.2 дат је списак од укупно 52 уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи – наставници који држе наставу на Одељењу за археологију. У прилогу 9.2а приложен је Списак од укупно 12 објављених монографија, уџбеника и других публикација у издању Филозофског факултета чији су аутори наставници који учествују у извођењу наставе на Одељењу за археологију.

У Табели 9.2 дата је Листа вредније опреме која се користи у наставном процесу у високошколској установи, а у Табели 11.2 Листа рачунара коју користе наставници и студенти Одељења за археологију (укупно 65 десктоп компјутера).

Рецензентска комисија је утврдила на основу поднете документације и након посете установи, да су за извођење студијског програма основних студија обезбеђени потребни кадровски, просторни, технички и библиотечки ресурси. Факултет располаже амфитеатром, слушаоницама, компјутерском лабораторијом, библиотекама, читаоницама и другим простором потребним за реализацију студијског програма. Такође, сама зграда Филозофског факултета пројектована је тако да студенти и професори, као и остало академско и неакадемско особље са отежаним кретањем, могу имати приступ свим учионицама и библиотекама.

Одељење поседује одговарајућу техничку опрему: графоскопе, компјутере, видео-пројекторе, штампаче итд. Све учионице опремљене су компјутерима и LCD пројекторима. Студенти имају на располагању и рачунарске учионице, са могућношћу

коришћења интернет мреже. Обезбеђена је сва потребна техничка опрема за савремено извођене наставе. На факултету је развијена и рачунарска мрежа која омогућава наставницима, сарадницима и студентима коришћење доступних електронских база података, међународних часописа и друге релевантне литературе, што је за сваку похвалу. Библиотека Одељења за археологију Филозофског факултета располаже богатим фондом библиотечких јединица, који обухвата сву релевантну литературу предвиђену програмима студијских предмета. За сваки предмет постоји довољан број примерака уџбеничке и друге литературе. Међутим, као рецензент, сматрам да би требало додатно обогатити фонд библиотечких јединица, као и повећати издавање монографија и уџбеника запослених на Одељењу за археологију.

РК је у извештају оценила и извештај о самовредновању у деловима релевантим за Стандард 10 и то у следећим стандардима:

Самовредновање – Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Одељењу за археологију је на високом нивоу. Потребно је само, уколико то могућности дозволе, повећати већ постојеће капацитете.

Самовредновање – Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке је на завидном нивоу.

Самовредновање – Стандард 11: Квалитет простора и опреме је на високом нивоу.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 9.

Стандард је испуњен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Филозофски факултет редовно и систематично прати, према предлагачу студијског програма, квалитет програма према процедури која је прецизирана посебним Правилником. Послове вредновања обавља комисија коју чине представници наставника, ненаставног особља и студената. Комисија припрема Извештај о самовредновању на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета (курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, уџбеника, литературе). У рад је укључена и Одељењска комисија, која посебно разматра студијски програм и даје предлоге за његово осавремењавање. Уз ово, наставници примењују различите поступке евалуације наставе и на основу резултата евалуације развијају и мењају програме наставних предмета, при чему посебно воде рачуна о мишљењу студената о квалитету програма и наставе. Студенти активно учествују у процесу вредновања квалитета студијског програма и сваког семестра оцењују педагошки рад наставника.

Приложени су Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет, Извештај о резултатима самовредновања Установе и Одлука о усвојеном Извештају о самовредновању и приложеним документима за обезбеђивање квалитета и самовредновање, јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета Установе, Правилник о уџбеницима на Установи и Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (Табела 11.1 и Прилози 11.1-4).

У документацији се налази и анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења која је обављена током октобра 2020. године. Свршени студенти су дали просечну оцену 4,22. (Прилог 11.1а), а послодавци 4.48 за сва три нивоа студирања (Прилог 11.2а).

Самовредновање Филозофског факултета Универзитета у Београду је дато у оквиру Извештаја о самовредновању. У овом извештају приказане су квантификационе процене за сваки од наведених стандарда: 1 (Стратегија обезбеђења квалитета), 2 (Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета), 3 (Систем обезбеђења квалитета), 5 (Квалитет

наставног процеса), 6 (Квалитет научно-истраживачког уметничког и стручног рада), 13 (Улога студената у самовредновању и провери квалитета) и 14 (Систематско праћење и периодична провера квалитета). За сваки од стандарда представљене су уочене предности и слабости, као и могућности и опасности (SWOT анализа) које су квантификоване за сваку извршену анализу. Уочава се спремност за побољшање свих наведених стандарда. Недостаје самовредновање према наведеним критеријумима посебно за археологију.

РК је испуњеност наведеног стандарда оценила оценом 7.

Стандард је испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

- Иако се може констатовати да је Стандард 5 испуњен, остаје простора да се у будуће квалитативно унапреде силабуси у оним елементима који подразумевају програмирање и планирање дидактичко-методичких елемената, посебно пажљиво треба планирати исходе предмета у погледу формулација, конкретизације и опсега, а у складу са дидактичко-методичким захтевима високошколске наставне праксе и природом предмета
- У конкурсној документацији нема информације о броју кандидата који се примају на студијски програм Археологија и друге студијске програме Факултета, а који кандидату може пружити јасну информацију о томе колико буџетских и самофинансирајућих места има за конкретан студијски програм. Препорука је да се та информација нађе у Конкурсу.
- Недовољан број сарадника за спровођење вежби, које уместо сарадника држе наставници. Ово је пракса на Филозофском факултету коју би требало изменити, у циљу оспособљавања наставно-научног подмлатка.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној дана 28. 10. 2021. године једногласно донела **Одлуку о акредитацији студијског програма Основних академских студија (ОАС) - Археологија**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1) Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021 - др. закон), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шпијачки